

РЕЦЕНЗИЯ

**по конкурс за заемане на академична длъжност "доцент",
по професионално направление 3.8 "Икономика (Приложение на
информационните технологии в икономиката – складове от данни,
информационни системи и средства за бизнес анализ)"**

**Рецензент: доц. д-р Евдокия Николаева Сотирова, Факултет по Природни науки,
Университет „Проф.д-р Асен Златаров" - Бургас**

Конкурсът е обявен в ДВ бр. 21 от 18.03.2016 г. за нуждите на Стопански факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски”.

Рецензията е изготвена на основание на Заповед № РД 38-206/06.04.2016 на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ проф. д-р Атanas Герджиков и Протокол № 1/31.05.2016 г. от заседание на научно жури за избор на председател и рецензенти.

Единствен участник е гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева.

1. Кратки биографични данни

Дияна Христова Тишева е завършила средното си образование в ПМГ, гр. Варна. През 1995 г. е получила магистърска степен по „Информатика” и учителска правоспособност от Факултета по математика и информатика при СУ „Св. Климент Охридски”, както и диплома за втора специалност - „Икономика” от Стопански факултет при СУ „Св. Климент Охридски”. Отново от Стопански факултет през 2001 г. е получила диплома за магистърска степен по „Стопанско управление”. От 2005 г. е магистър по специалност „Трансфер на технологии и системи за развитие на индустриалните продукти” в Университета на Триест, Италия.

През 2008 г. е зачислена в докторантура и след успешно защитен дисертационен труд на тема „Интуиционистки размити складове от данни” пред специализиран научен съвет към ВАК по „Информатика и математическо моделиране”, през 2010 г. е придобила образователната и научна степен „Доктор” по научна специалност 01.01.12 Информатика.

Трудовият стаж на Дияна Христова Тишева започва като н.с. III ст. в Изчислителен център – Физика, БАН (1996-1997) и след това продължава в Просист България ЕООД като програмист на ембедед системи (2001-2002).

От 1997 г. е асистент, а след това главен асистент в Стопански факултет при СУ „Св. Климент Охридски“. Паралелно с това от 2008 г. е и софтуерен анализатор в Адастра България ЕООД.

2. Общо описание на представените материали

Съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България чл. 24 (1) т. 3 и Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“ Чл. 105 т.3, академичната длъжност „доцент“ се заема от лица, които „са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания“. За участие в конкурса гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева представя един самостоятелен монографичен труд и 15 публикации. Монографичният труд „Складове от данни“ е на Университетско издателство СУ Св. Климент Охридски" и съдържа 185 страници. От представените 15 публикации:

- 9 са в България ([1], [2], [3], [6], [8], [9], [10], [14], [15]) и 6 в чужбина ([4], [5], [7], [11], [12], [13]);
- 14 са на английски език и 1 на български език [1];
- 8 са самостоятелни ([3], [8], [9], [10], [11], [12], [14], [15]),
- в 14 кандидатът по конкурса е на първо място ([1], [2], [3], [5], [6], [7], [8], [9], [10], [11], [12], [13], [14], [15]).

Гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева е представила и самостоятелен учебник - „Информационни системи и средства за бизнес анализ“ на Университетско издателство „Св. Климент Охридски“, 2016 г. от 176 страници.

Приложени са и справка за цитирания, както и справки от Web of Science и Scopus и Списък на публикации, конференции, проекти и научни ръководства, генериран от системата „Авторите“.

Приемам за рецензиране всички материали.

Представеният комплект материали е в съответствие с ЗРСАРБ, правилника за прилагането му и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски“.

Според приетите в изисквания в ЗРАСРБ, Правилник за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св.

Климент Охридски” и Правила за заемане на академични длъжности в Стопанския факултет на СУ, кандидатът в конкурса удовлетворява изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

3. Характеристики на педагогическата дейност на кандидата

Според приложената Автобиография, към момента гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева преподава по 5 дисциплини в Стопанския факултет на СУ "Св. Климент Охридски":

- „Бази от данни в стопанското управление“ на студенти от ОКС „бакалавър“, II курс (от 1998 до момента);
- „Складове от данни“ на студенти от ОКС „магистър“ (от 2007 до момента);
- „Информационни системи и средства за бизнес анализ“ на студенти от ОКС „магистър“ (от 2010 до момента);
- „Информационни системи и технологии“ на студенти от ОКС „магистър“ (от 2013 до момента);
- „Управленски информационни системи в биобизнеса“ на студенти от ОКС „магистър“ (от 2013 до момента).

През периода 1998-1999 Дияна Тишева е преподавала и по дисциплината „Информатика“ на студенти от ОКС „бакалавър“ I курс .

Също от приложената Автобиография на кандидата е видно, че тя е била ръководител на 5 дипломанти с теми на дипломни работи в областта на управленските информационни системи, за получаване на степента "магистър", към катедра "Статистика и иконометрия" на Стопански факултет.

Разработеният от Дияна Тишева самостоятелен учебник със заглавие „Информационни системи и средства за бизнес анализ” е издържан в методично отношение, а представените в него примери и задачи са подходящо подбрани за доброто възприемане на учебния материал. Освен него, част от публикациите на кандидата, както и монографичният ѝ труд са пряко свързани с подготовката и провеждането на учебния процес.

Всичко това ми дава основание да оценя високо педагогическия опит на гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева.

4. Обща характеристика на научноизследователската и научно-приложната дейност на кандидата и основни научни и научно-приложни приноси

Публикациите на кандидата в конкурса са основно в областта на информационните системи и приложение на информационните технологии за анализ на данни, както и математическото моделиране чрез теорията на обобщените мрежи и оценяване чрез оценки от интуиционистки размитите множества. Приемам авторската справка за приносния характер на трудовете на гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева и обособените в нея три направления на работа според общността на тематиката и метода на изследването:

I. Публикации с принос в областта на информационните системи [1, 3, 4, 5, 6, 10, 14, 15, 16, 17];

II. Публикации с принос в теорията и приложенията на интуиционистки размитите множества [2, 7, 8];

III. Публикации с принос в теорията и приложенията на обобщените мрежи [9, 11, 12, 13].

Всички публикации, монографичният труд и разработеният учебник са по тематиката на конкурса.

Приносите на кандидата са с научен и с научно-приложен характер и представляват представяне на нови и прилагане и усъвършенствуване на познати методи и техники.

Към научните приноси отнасям:

- Дефинирането на 5 нови интуиционистки размити норми и 10 нови интуиционистки размити разстояния в [2], за които е доказано, че са интуиционистки размити двойки;
- Представеният в [11] нов тип на прехода, наречен „разширен тип на прехода“, като консервативно разширение на обобщените мрежи;
- Дефинираните в [13] интуиционистки размит тип на прехода, базиран на ядрата и интуиционистки размит тип на прехода, базиран на количествата като консервативно разширение на обобщените мрежи.

Към научно-приложните приноси причислявам:

- предложения метод за комуникация между онлайн медия и потребителите ѝ, позволяващ лесно изразяване на мнение за публикуваната информация [1],
- получените резултати от анализите на основни тенденции и перспективи в България по отношение на прилагането на техниката *dauparting*, като част от маркетинговата стратегия на компаниите и на проектите за изграждане на

складове от данни в банките [14] и при планиране на маркетинг инициативи в Интернет медиите [15], както и прилагането на бизнес разузнаването в банковата индустрия [10], [14];

- преведените изследвания, на база интуиционистки размити оценки, свързани с он-лайн информационни системи за обучение: анализ на профилите на поведение на обучаемите он-лайн платформата в [6], на четивната грамотност при учене он-лайн и при стандартно учене в [5], определяне на оптимален път за обучение на база на поведението и представянето на обучаемите в [4], както и изследването на мнението на студентите за включването на нови теми, свързани с бизнес разузнаването в курса по Информационни системи и технологии в [3];
- разработеният в [12] обобщеномрежови модел на реален икономически проблем и надграждането му в [9] чрез дефиниране на интуиционистки размити критерии, разширяващи характеристиките на ядрата в обобщената мрежа;
- предложените в [8] архитектура на интуиционистки размита експертна система и в [7] идея за анализ на качеството на данните в интуиционистки размита база от данни чрез въвеждане на интуиционистки размити степени – за „позитивно качество“, „негативно качество“ и „неопределено качество“ в отделна таблица.

Заслужава внимание и приносът на кандидата в представената монография „Складове от данни“ [17], в която се дискутират основни понятия, принципи и архитектурни компоненти на платформи със складове от данни, моделиране и управление на данните, на качеството им, на метаданните, основните етапи за изграждане на склад от данни. Съдържанието е поднесено достъпно и в този контекст е подходящо за използване в учебния процес.

Според приложения Списък на публикации, конференции, проекти и научни ръководства, генериран от системата „Авторите“ Дияна Тишева е била член на екипа на 3 проекта.

5. Отражение на публикациите на кандидата в нашата и чуждестранната литература и личен принос на кандидата.

В представената „Авторска справка на цитиранията“ Дияна Тишева е посочила данни за 4 цитирания на 3 нейни труда. Цитиранията под номер 2 и 3 са самоцитирания от автор, който е съавтор на Дияна Тишева, поради което отчитам 2 цитирания.

В приложените справки от Web of Science и от Scopus, фигурират общо 2 от публикациите за участие в конкурса – [4] и [7] в Web of Science и [7] в Scopus.

За личния принос на кандидата в трудовете може косвено да се съди по това, че 53% (8 публикации) от представените публикации са самостоятелни, а в 93% (14 публикации) от тях гл. ас. д-р Дияна Христова Тишева е на първо място.

6. Препоръки и критични бележки


Към кандидата по конкурса имам следните препоръки и критични бележки:

- Добре би било списъците с публикации (за участие в конкурса и пълен) да се подредят по някакви критерии – хронологично, по тип;
- Добавянето на някои справки би било полезно – напр. справка за учебна натовареност (в приложените материали не са отразени хорариум, тип на часовете – лекции или упражнения), справка за работа по проекти и др.;
- Допуснати са неточности в авторската справка – напр. публикация [7] е описана под номер [9].
- Не е приложен автореферат от дисертационния труд ;
- В някои публикации липсва сравнение с постиженията на други автори по третираната проблематика – напр. в [9] и [12];
- В някои от трудовете липсват ключови думи, реюмета – [6], [9], [10], [11], [12], [13].

7. Заключение

Тъй като са изпълнени всички изисквания, критерии и условия по Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за неговото прилагане и Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в СУ „Св. Климент Охридски”, давам **положителна оценка** на гл.ас. д-р **Дияна Христова Тишева** по конкурса за „доцент” по професионално направление 3.8 “Икономика (Приложение на информационните технологии в икономиката – складове от данни, информационни системи и средства за бизнес анализ”, и предлагам почитаемото жури да предложи на Факултетния съвет на Стопански факултет на СУ „Св. Климент Охридски” да **бъде избрана** на академичната длъжност „доцент”.

25. 07. 2016 г.

Изготвил рецензията 

(доц. д-р Евдокия Николаева Сотирова)